

vbi malicia ppria est scandalū gratis acce-
ptū. vbi p̄terea non est aduertētia nec esse
debet de scandulo alteri. a ubi q̄s ad illud
opandum tenētur. Ille dicit̄ ex malitia
sua peccare et scandalum accipe nō ex actu
alteri qui informat̄ sufficienter de bonitate
hmoi actus. n̄lomin⁹ cadit in ruinā. vt si
ex voto religionis emisso. p̄ntes p̄t̄ sufficiē-
tem de religionis p̄fectioē informat̄ionem se
scādalizari querant. scandalū est hoc. nō
iam pusilloꝝ sed phariseoꝝ. acceptum sc̄z.
nō datum. Quilibet ab oī actu cui nō est
astrictus aliū de. tenet̄ desiste. quādo timet
aut timē debet sc̄dm vehemētē dicituram
scandalū pusilloꝝ quousq; de illo op̄sc̄do
diligētā opleucit. nisi forte p̄ cōi vtilitate
vndio spūs sancti doceat illud tūc agendū
vt x̄ps fecit in publicacōe vitatis sac̄mēti

De. vii. p̄c̄is mōzlib⁹ a p̄mo de supbia
appetitus gloie si est de vera gloia
et p̄pter deū. virtuosus est. Si de
vana citra deū et nō cōtra deum
vt in bonis fortuē natuē vel gr̄e
venialis est. tam ex gr̄e q̄ ex more. si sit ad
finem bonū. vt pro euitacōe infamie. aut p̄
magno bono edificacōis aliene. ille appeti-
tus discretus est et meitorius. si gloria sit

falsa et de peccō mōrli aut p fine malo pñci
paliter a vltimate tūc mōrlis est. Presūpcō
Arrogantia • iactantia a ypocriſi gnāliter
a pprie sunt de illis que nō oueniūt hōi ta
liter se habenti si illa habē vel credit vel m
ordmate appetit. pp̄tēa semp habēt erroē
vel maliciā inuolucā qñq; venialem a sepe
mōrlem scdm gen⁹ obiecti a iux̄ circūstanti
as intēcōis a finis ac ceteroz. Presumens
de dei miā q̄ saluabit̄ qualificūq; peccauit
a in peccō pseuerauit errat in fide si hoc iu
dicat per intellectū a in moribus mōrliter si
taliter afficitur p volūtātē absolutā q̄ de
condicōnata nō oportet; et ita distingui pos
sit in valde multis de intellectu a affedu q̄
scdm hoc peccā varia naturā sortiūtur vt di
cant̄ vel errores vel mali mores vel vtrūq;
Presumptio de multis meitis a gracijs fal
sa est et temeraria si non insunt. Si autem
credatur et sentiatur q̄ ex se sunt principa
liter impia est quantūcūq; prius habere
tur q̄ si singulariter habere quis gloriatur
pestifera est atq; pharisaica presumpcio
Credere et sentire quod ex meritis precedē
tibus aliquod bonum aut p̄miū osequatur
nō est presumpcō vel error si ad deū tanq̄
ad origiāle pñcipiū actu l̄ hōitu solū r̄ferat̄

deus enim miseretur. cuius miseretur. hoc est
grām dat. vt ex illa aliam grām largiatur

Celare peccā sua. non ex se ypocritis. sed
cautela prudens et debita. secus si fiat hoc
ex appetitu laudis false aut alteri⁹ malicie
pūcipaliē. vel si ad malū finē vltiātē ēferat
secus etiā si per mendacia opm vel signoz
vel verboꝝ talis abscoñtio q̄ratur fieri. quēad-
mod si ad celandū peccā sue luxurie. fingat
se aliq̄s ope. signo. aut verbo. luxuriā mariē
detestari. et castitateꝝ amplexari. cū sufficē
debeat. vt illam nō oñdat. Ita de supbia et
ceteris poss; dici. Presūpcō. arrogātia. ia-
dācia. et ypocritis. circa bonā natūe aut fortūe
min⁹ hñt peccā et peiculi q̄ circa bona gracie
p̄fectim gracie gr̄tum facientis. cū illa min⁹
cognosci possit in esse. Pertinacia in opi-
nioibus et actibus p̄p̄rijs p̄ quā quis non
est patus corrigi. dāpnabilis et vix sanabil⁹
est p̄sūpcō. et dū in rēores alioꝝ aut apud
religiosū est cūcta turbat et pdit. Nō est
seruit⁹ sed libertas parere legib⁹. qm̄ obli-
gacō p̄ vtu aut p̄ceptū ceteris pibus auget
virtutis et meiti rōnem. vtrobique enī addi-
tur circūstantia bona in vto latere in p̄cep-
to obedientie. Subditi obligant obedire
superiorib⁹ in hīs dūtaxat resp̄cū quoz sūt

superiores et dum regulas sue dominacionis non
excedunt. Nullus actus debet ab homine
prohiberi sed pena peccati mortalis alicui inuito
etiam subdito nisi ad illum iam sit obligatus per
legem divinam explicitam vel implicitam virtua-
liter vel informam. Nam solus deus est qui ha-
bet imperium eterne vite et mortis. Stultum
et iniuriosum pro superioribus est credere omnes
institutiones factas quales videmus respectu
subditorum obligare ad peccatum mortale sed
sunt multe accipiende ut comminationes multe
ut monitiones multe ut consilia multa ut
quedam decentie et honestates et facientes
ad finem consequendum multe ut temporalis hanc
vitam solum regulant et ad penam temporalem si
transgrediantur solum obligant. Jurans
vel vouens in aliqua religione vel communitate
adimplere omnia que per regulam talis reli-
gionis aut communitatis ordinata sunt aut e-
runt non pro hoc censendus est esse obligatus sed
pena peccati mortalis ad observacionem illorum que
divina lex non vult taliter obligare quia nec huma-
na lex taliter obligare intendebat si recte ut suppo-
nit intendebat. Displicet deo infidelis et stul-
ta promissio infidelis que non servatur. Stultum que
discrecionis sale non odit. propterea stultum est di-
cere. quod de ingrediendo religionem consiliandum non sit

sed ad primā inspiracōnem ingrediēdum
Potest sincero ⁊ recto consilio . religionis in
gressus dissuaderi . quibusd' ad tpus . alijs
in eternū . Sic de p'latuē suscepōe aut stat⁹
virginitatis diceret . Attamē modestissimā
cautelam in dissuadendo scim⁹ exhibendā

Omne votū et iuramentū ad hoc q' obli
gatiuū sit ⁊ discretū . habet cōdicōes impli
citas . quaz' aliquas inutile . aliquas vtile
esset in iurando p' exp'ssum apponere . Vna
cōdicō est . que reseruat sup'ior' auctoritatē
Scda . q' iuramētum nō fit aut vergat in de
teiozem exitum . scilicet ad mōrle vel veniale
p'ccm nūc aut in post' . Tercia . q' nō fit in
salutis dispendiū . hoc est imp'fctōis impedi
mentū . ut eēt vouere non intrare r'ligionē
nūquā suscipere p'laturā . aut non loqui cum
penitib⁹ . ⁊ similia . que licet possint licite qñz
dimitti . nō tamē passim iuramēto aut voto
vallari . Quādo aliquis nec actu nec hitu
p' verba sua intendit iurare . nō est reus p'
iurio apud deum nec etiā apud hoies . si sus
ficiēter hoc ostiteit . pōt tamē de incauto mō
loquendi vel scādalizādi vel asserendi vel
de intencōe fallendi culpāri . Hoc facit pro
religiosis et quibusd' alijs qui iurant per
votas suas ⁊ per aiām camis irrisorie . Et p'

brny

burgūdis et assuetis iuratoribus p̄ter oēs
intencōnem obligandi se iuramento. In
stutucōnes huāne nō debent tales interpreta
cōes aspnari quales iuramēta ⁊ vota scdm
concordem doctoꝝ sentēciam recipiunt etiā
dum ferrētur absolute. Alioqñ in laqueū ⁊
magnū salutis dispendiū verterētur. Sed
contempnere aliquā rem ut auctoritatem
supioꝝ est ip̄am vere vel interpretatiue nullā
aut vilem aut min⁹ iuste reputae. Ois
peccans etiā venialiter cōtempnit q̄uis nō
ois talis agat ex contēptu. Sicut nec om̄is
supbus agit ex supbia. ⁊ ita in alijs multis
Contempnens auctoritatē supioris nō ex
passione vel fragilitate vel ex ignorantia s̄
ex cōtemptu q̄ est p̄ncipalis causa aut finis
t̄nsgressioms sue reus p̄cc̄i mortalis existit
vt dū q̄s dicit supiori in eo q̄ supioꝝ. Ego in
desp̄cū v̄io hoc agā qd̄ imbitetis alias non
adurus. Ad euitacōez p̄cc̄i nō sufficit b̄n̄
sentē ⁊ iudicāe de agēdis nisi volūtas ⁊ af
fectus tali iudicō oformentur. Afficitur enī
sepius voluntas ad aliq̄ ⁊ ita talit̄ erequit̄
Ac si suus intellectus taliter agendū dicta
ret. Sup hoc incōtinētes circa quodlibet vi
ciū tam carnis q̄ spūs aptū dant documen
tum presertim in carne euidentius q̄ in spū

propter difficilem reflexionē sup actus intēio-
res & latentes . et hec abscoſio crebro fallit
etiā ipos spūalit ambulare uolētes . Po-
nentes intellēm libere vt talis est ponerēt
osequenter in eo pccm pprie . Alij ad negli-
gentiā aut maliciam volūtatis hnt rēferre
crimē omē suū . Nulla est negligētia vel
omissio crimiāliter culpabilis absq; osensu
vero vel interpretatiuo comitante vel preuio
Quid aut sit osensus intēpretatiu? dcm est
Et hoc in angelis et in adam videtur origo
fuisse pccā . passio nālis vt ira . amor . gaudiū
odū . inuidia . fames sitis . delectacio . desiderū
& similes . si fiāt absq; oī osensu . nullū pccm
fūt . si vero cū osensu sed nō ex cōsensu . inter
remalia deputant . Similitē de actibus rōis
tam in portioē supiori vt est blasphemia q̄
in inferiori . vt est appetit? vīdīde dicere
Si in p̄ceptis pnalibus pena sit addita p
modū disiūctionis ad actū p̄cepti sufficiat
penam solue dū act? omittit . Si vero sit in-
posita pena . vt solū accessoria et inducens
ad p̄ceptū p solucōez eius non excusatur
p̄cepti tūlgressio . sed bene aliquū opensat
judicāe aliter tanq̄ malū si fiat ex officij
iudicio et p testes legitōs nō est ex se ma-
lū sed virtuosū . etiā si p osessionē aut aliter

secretur eē per iudicē innocens nec aliud pa-
tēt effugiū qñ suo fūgētur officio. iudicāe
ppria estimacōne aliū ex aptis signis exte-
rius. que nō possunt bñ fieri non est ex se
pccm mōrle licet qñq; sit curiositas vernal
qñq; mortalis dū homo ab alijs meliorib⁹
aut debitis impediē aut dū per hoc in supbi-
am erigitur. iudicare alteꝝ leuī p̄sumpcōe
scdm p̄fūpcōes exteiores p̄sertim vete-
tes non ex se mōrle. Secus si fira assertione
inteiori l̄ exteiori illud fiēt in magnū p̄mi-
de decus ⁊ malū. Nullus in vita iudicāndus
est tāq̄ dignus inferno. qm̄ spūs scūs opa-
tur subito. facta igit̄ non p̄sona sūt a nobis
iudicanda. Zelotopia que est vete-
amor suspicōsus nō satis fidēs de re amata
⁊ alie suspicōnes maliuole vt dum aliquis
semp̄ putat irrideri ⁊ falli vt quidam melā
colici et quidam ex religiosis facilliter cadūt
si non rep̄mantur. Sed si addatur consēsus
liber sūt vt plurimum mortalia delicta aut
mortaliū delictorū vete mens causa. Vdo-
latria que est exhibicio honoris diuini ve-
re vel interpretatiue aut attributiue dum
alicui creature aliter q̄ sibi pōt cōpetē ⁊ apo-
stasia q̄ est recessus a vera religione ⁊ mur-
mur cōn̄ dinam p̄uidentiam ⁊ blasphemā

deo indigna ascribēs . qñq; fiūt ex supbia
intellcūs nolentis se captiuare in obfidū
fidei . a tūc ibi est error in fide . Aut solū fiūt
per deprauacōez affectus . a tūc fiūt malicie
ex se crimiāles . licz ex circūstancijs dici pos-
sint qñq; veniales . sicut est aliquis honoz
dinus pprie . aliquis solū p atēbuōnē aut
picipacōnem aut analogiā . Ita scdm hoc
varie sunt spēs ydolatrie quedā pprie . qdā
solū analogice dē . omēs tamē ex gñe suo
mōrles existūt . vt in inuocacōib⁹ demonū
jn astrologia de iudicijs circa ea que depē-
dēt pure ex libero arbitio . jn nigromācia a
pyromācia a gñaliter in supsticōibus oib⁹
phibitis atq; nepharns . quaz effcūs nez
a miraculo . neq; a natuā rōnabilit̄ expectai
possunt . Nulli facienti qd̄ in se est hoc est
bene vtēti domis dei iam hōis dēst deus in
necessarijs ad salutē . siue sint illa credēda
siue opanda . Volens credē a fantasias
ad oppositum fidei tollerās inuitus . sicut in
plerisq; vidē est . nō est infidelis sed mētur
Ita de uolēte penitē a deū diligē aut aliud
bonū facē ex affcū . quē indisposicō corporalis
impedit p rēgula dicēmus . Tollat super-
bia a viris deuotis et abstractis . qz sentie
solacōnes spūales in affectu nō est signū

infallibile q̄ caritas inſit. Sicut eaz̄ carētia
caritatē deesse non odudit. Nā assuefactio
a cōplexio aut dyabolica illuſio caufe ſunt
cur tales affect⁹ q̄nq; vel inſūt vel nō inſūt
Adorās adoracōe deo debita absolute ydolū
vel diabolū t̄nſfigurārē ſe in āgelū lucis ſeu
xp̄m. a mōſti crimīe neq̄t excuſari. Neq; hec
ignorantia inuicibilis locū habz̄ ſed pb̄ādi
fūt ſpūs ſi ex deo ſūt. Secus ſi ſb̄ condicōne
implicita vel explicita hec adoracō fiēt. Vbi
probabilis coniectura de ſic agendo contin-
geret quēadmod̄ hoſtiā nō ſacratam ymo
lapidem hoſtie ſimilem caſus aliquis licite
faceret adorare. Pia intencō faciendi et
tenendi ſc̄dm̄ intencōnem eccl̄ie ſi non excu-
ſaret multos ex xp̄ianis ſimplicibus ydola-
trie cenſerentur in adoracōibus ymaginū
cicius pulchre q̄ turpis a veteris q̄ noue
q̄ ſi numīe aliquo ille magis q̄ alie ēplerēt
Inuidia que eſt dolor de ali De inuidia
eno gaudio vel gaudium de malo ex gene-
re ſuo mortalis eſt quia contra caritatem
Et preſertim ſi dolor ſit de bonis ſpiritali-
bus. Sed ex defectu deliberacionis vt in pri-
mis motibus vel ex malicia cōplexionis me-
lancolice. Aut quia dolor ille trahitur ex
tra genus inuidie poteſt non eſſe mortalis

vt dū dolet aliq̄s ex iusta causa et fine bo-
no. Detractio que est diminucō fame al-
teri⁹ occulta vel diffamatio q̄ est publica l
contumelia ⁊ ex p̄bracō que fiūt in facie eius
qui leditur fiūt ex ḡne suo mōzles si dāpnū
vel dedecus sit nōbile. ⁊ si non trahātur ex
ppriam rōnem. vt si fiāt ad cautelā alioz
ne seducant. aut p̄ bono reipublice vel cōi-
tatis alicui⁹. aut pro correctioē fr̄na. Sed
apud imp̄fectos ista bene agē. scilicet alios
rē increpāē. sicut et se digne laudare diffi-
cilimū est. Ira p̄ zelū. que est de malo cul-
pe. dicit̄ ex se laudabilis sed ex mō p̄sequē-
di potest fieri vitupabilis. dū nec tpus nec
locū nec modū nouit obseruāē. p̄sertim qn̄
p̄nacie iūcta est ⁊ turbantiū sedicōnum
magis adductiua q̄ sedatiua. Ira que
est motus scitatus ad inferendū vindictā
p̄ malo sibi vere illato. si sit scdm̄ ordinem
iuris nō est de se vitupabilis. sed rēducitur
ad irā zeli. vt in iudice vel p̄ iudicem. secus
si ex libidine pp̄rie vindicte p̄ncipaliter. vel
si iniuria non sit vere facta. sed ita leuiter ⁊
irzōnabiliter estimat. Ira est qn̄q; nālis
passio vt in melancholicis et coleicis. qn̄q;
p̄mus motus. qn̄q; sola impaciētia absq;
appetitu vltioris vindicte. qn̄q; refrigeracō

quedā caritatis erga primū . citra odium
In quibus casibꝫ aut nullū est de se aut ve
male pccm. Ira que est appetit⁹ deliberat⁹
vindictę pprie pter aut cōi iuris ordinē ex
se ⁊ vt sic est mortalis. Presertim si vindicta
sic notabilis detmenti

De accidia

Accidia dicimus esse tediū inēni
boni que ex gñe suo venialis est
quia cōtrariatur non caritati sed
eiusdem feruori. Igitur autē mōlis
dum p̄ eam aut ex ea mōle crimē incurrit
vt omissio eoz que sunt de necessitate salu
tis vt despatio de diuino auxilio aut fūsp
si⁹ interfectio. Sola negligentia mōlis est
p̄ quā id quod sub precepto cadit obmitti
tur quāuis culpabilior in exercitijs spiritu
alibus et perarchicis vt in missa q̄ p̄pha
mis. Ocium sanctum vite contemplatiue et
studiose debet homo quātū ex se magis ap
petere q̄ officia vite actiue presertim cum
obligacōne imminente manifesta nccitate
aut superioris precepto racōnabiliē accedē
te. Dimittendum est ocium pro caritate
proximoz inhabilis proxus ad ocium con
tēplatiue laboret ip̄e exius ad sui alioz pro
fectū. Et si aliq̄s ad vtrūq; valet velud ābi
dext̄e maḡ p̄fectio est ⁊ mixturā hāc in statu